

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

V. aastakäik.

Kesknädalal, 19. novembril 1924. a.

V. aastakäik.

Baseballi suurvõistlused Ameerikas.

Vasakul: ärevast publikust täiskiilutud staadion; keskel: Walter Johnson, maailma parim pitcher; paremal: moment võistlusest.

Kuidas mängitakse baseballi.

Baseball (loe: beesbol), mida aastal 1845 esimest korda mängiti kindla määrustiku järele, on ameeriklaste rahvusspordina Ühisriikides ülipopulaarne. Seda illustreeriva näitena tuuakse, et ajalehel, kes ei tooks baseballi teateid, oleks võimata eksisteerida.

Baseball on meil varematal aastatel õitsnud „laptuu“ sarnane mäng, sama kaikaga pallilöömine ja jooksmine „linnastlinna“. Vormilt on ta ainult palju täiuslikum ja defineeritum.

Mänguväli kujutab enesest kvadraati, mille igasse nurka üks „linn“, base on asetatud. Ühe base'i juures, mida homebase nimetakse, seisab kaikaga varustatud lööja, striker (loe: straiiker), kes välja keskpaigas seisva viskaja, pitcheri (loe: pitsher) poolt heidetavaid palle püüab tagasi lüüa. Strikeri seljaga seisab veel vastasmeeskonna püüdja,

catcher (loe: kätsher), kes strikerist läbilastud palle püüab ja uuesti pitcheri kätte viskab. Edasi seisab iga base'i peal üks mees, kes püüab ja veidi eemal veel 4 püüdjat. Kumbki meeskond, mis 9-sast mehest koosneb, on kordamööda lööjad ja püüdjad. Mäng sisaldab normaalselt 9 mänguosa ehk inningit ja mängu viigile jäämisel jätkatakse seda kuni tagajärje saavutamiseni. Katkestamist võib tuua ainult pimedus, vihma sadu ja muud looduslikud takistused.

Kui pitcheri poolt heidetud palli strikeril õnnestub lüüa, jookseb viimane esimesele base'ile, seal ootab ta oma mehe järgmist lööki, või püüab palli viibimisel pitcheri käes edasi jooksta. Sarnasel juhusel saadab aga pitcher kohe palli oma mehe kätte base'ile ja kui sel õnnestub palliga jooksjat puudutada enne kui see jalaga saab base'ile astuda, on ta välja langenud. Sel juhusel peab aga püüdja ise ka jalaga base'il seisma.

Kolme lööja mehe väljalangemisel ehk kolme löögi möödalöömisel vahetavad

meeskonnad osadega. Kui ühel lööjal korra läheb kõigest kolmest base'ist tagasi oma kodubase'ile jooksta, saavutab meeskond tema läbi ühe punkti.

Iga base'i vahe on 90 jalga ehk umbes 27 meetrit. Löök peab saama teostatud mänguvälja piiride suunas, kõrvalelöödud palli ei loeta.

Mängu väljapaistvam tegelane on harilikult pitcher. Ta heidab palli haruldase kiiruse ja osavusega (viske peab sündima strikeri keha kõrguselt, mitte allpoolt põlvi ega ülevalt poolt õlgu), andes nahksele pallile võimalikult raskeid ja üllatavaid pööreid, mis strikeri juure jõudmisel sellele ootamatu suuna annavad ja lööki pallist mööda meelitavad tegema. Visket tehakse ka nii, et ta strikeri juure jõudes paistab base'ist üle lendavat, kuid järsku vindiga base'ile kukub. See loetakse siis lööjale ikkagi kaotatud löögiks.

Osavamaks pitcheriks loetakse Ameerikas praegu Walter Johnson'i.

(Järg 2. leheküljel.)

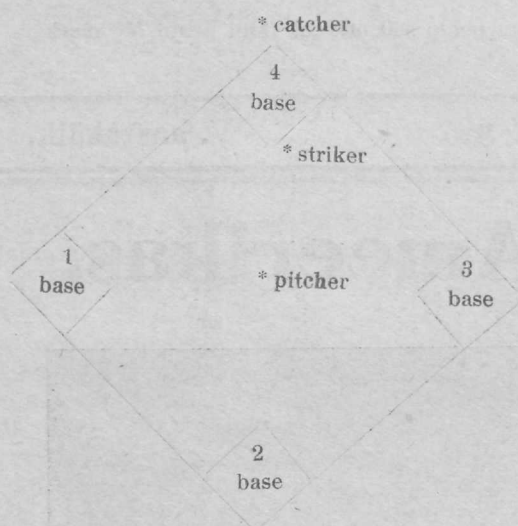
Ameerika rahvussport.

(1. lehekülje järg.)

Suurt osavust ja kuulsust omavad ka strikerid, kuna nendest samuti suurelt mängu saatus oleneb. Tuntum striker on Ameerikas praegu Babe Ruth, kelle osavus võrratu ja keda otse kullaga üles kaalutakse. Kunstliku lennuga palli on ülliraske tabada ja võimsalt lendama panna.

Ka teised igaüks peavad väga väledad ja nobedad olema.

Mänguvälja kujutus:

Mängu juhivad 2 kohtunikku. Üks, peakohtunik, asub catcheri seljataga ja valvab viskete ja löökide üle, teine, abikohtunik, seisab base'ide juures ja vaatab kas mehed nõuetekohaselt jalaga base'il asuvad ja muid määrusi täidavad.

Baseballi olümp'ilt.

Ühisriikide esimese klassi baseballi meeskonnad on professionaalsed. Meeskondades valitseb äärmiselt vali distsipliin. Meeskonda juhivad „manager“, kes määrab kindlaks magamis- ja söögiaja ja valvab treeningu järele. Mängijad on seotud kontraktidega, kuna klubidel õigus on mängijaid teistele klubidele üle anda.

Esimese klassi baseballi mängija keskmine sissetulek aastas kõigub 10.000—15.000 dollari (4—6 miljoni E. mrk.) ümber. Babe Ruth ja teised suurütkid teenivad kaks ja kolm korda nii palju. Peale selle saavad nad suurt sissetulekut löögikaigastest, millel nende nimemärk peal ja mida selle tõttu müüakse palju kallimalt.

Ameerika Ühisriikide suures baseballi organisatsioonis on 4 liiga't: Ameerika, natsionaalne, internatsionaalne ja American Association. Neist neljast omavad peatähtsuse esimesed kaks: Ameerika ja natsionaalne, kuna viimased kaks koosnevad ainult teise klassi meeskondadest.

Natsionaalne ja Ameerika liiga peavad võistlusi, kuni neil kumbagil meister selgub. Need kaks meistrit astuvad siis üksteise vastu ja selgitavad küsimuse, kes on parim Ameerika meeskond ja sellega ühtlasi ka parem maailmas, kuna Ühisriikide baseball seisab oma mänguklassi poolest teiste maade eesotsas.

2 meistermeeskonda võistlevad omavahel ühe nädala — 7 päevaga peetakse 7 mängu. See finaali võistlus, Ameerika nimetuse järele „World Series (maa-

ilma seeria)“, on baseballi hooaja iga-aastane haripunkt, mis kõik teised päevavõistlused võimsalt surub tahaplaanile.

Ühisriikide kuulsamad baseballi klubid on NewY-orgi omad. Need on Yankees (Jankid) ja Giants (Hiiglased). Mõlemil klubil on New-Yorgis omal suur staadion. Neist on „Yankee'de“ omal kohti 70.000 ja „Hiiglaste“ omal 55.000 pealtvaatajale.

Võistluste atmosfäär.

Oktoobris oli Ameerika tähelepanu täielt kontsentreeritud baseballi võistluste käigu peale. Nagu E. Spordilehe Ameerika kaastööline kirjutab, on suurelt tähelepanuväärne, missuguse au sees on baseball Ühisriikides. Kui World Series on algul, siis tuleb rahvas ette võimsaid entusiasmi ja isegi eksaltatsiooni purskeid. Ajalehed pööravad vähe tähelepanu päevaküsimustele: rahvastõeldu probleemid, Jaapani-Ameerika vahelkorrad, presidendi valimine, kõik see huvitas ameeriklast baseballi ajal vähem kui mõeldukalt. Lugeja esimene mõte on baseballi resultaadid. Huvi selle kohta on üldine. Kui küsida baseballi kohta oma habemeajajalt, trammikonduktorilt, restoraani kelderilt, kaupluse teenijalt, kõik selgitavad küsijale võistluste seisutäismalisemalt. Nad tunnevad väiksemaidki detaale, teavad võidu ja kaotuse põhjusi ja neil on kindel vaade võistluse kujunemise kohta.

Suurvõistluse rivaalid selguvad.

Tänavu tulid Ameerika liidu meistriteks Washingtoni Nationals (Natsionaalid). See meeskond tõusis suurelt esile alles tänavu, kuna ta varema-aegne olemasolu oli väga tagasihoidlik. Koomikud varieteedes ei laulnud põhjusega kongressilinnu Washingtoni kohta: First in War, First in Peace, But last in Baseball (esimene sõjas, esimene rahu, kuid viimane baseballis).

Natsionaalses liigas tulid meistriks New-Yorgi Giants (Hiiglased), mis sugugi ei meeldinud Babe Ruth'ile, kes „Hiiglaste“ otsekoheste rivaalide „Yankee'de“ juht.

„Hiiglased“ on seni 10 korda tulnud natsionaalse liiga meistriks ja 3 korda hoidnud ilmameistri tiitlid.

Ootamatu skandaal.

Enne meistrikstulekut oma liigas oli Giants'il pidada lõpuvõistlus Philadelphia vastu, mis Giants'ile World Series'i pääsemiseks oli otsustava kaaluvusega. Nimelt saavad World Series'se pääsnud meeskonna mängijad otsekohelelt osa ka sissetulekust, mis iga üksiku mängija kohta ulatab suurde summasse.

Selle Giants'i ja Philadelphia vahelise võistluse ajal valitses määratu ärevus. Berliini Sportblatt'i kaastööline kirjutab oma lehele, et ärevus oli sarnaselt suur, nagu oleks surmatud Ühisriikide president. Ajalehed tõid külgede pikkuselt kirjutusi, nii noored kui vanad pidasid äritatult diskussioone. Tõusis protestatsioonid kõue.

Mis oli juhtunud? Suurem baseballi skandaal, mille sarnast Ameerikas harva ette tulnud.

Asjalugu oli järgmine: Et võidusse Philadelphia üle kindlam olla, tegi profiidijannune Giants'i mängija Cosy Dolan „põrguliku mahinatsiooni“. Ta tegi Giantsi noorele mängijale Jimmy O'Connell'ile ülesandeks Philadelphia ühele paremale mängijale anda altkäemaksuks 500 dollarit (ligi 200.000 E. m.), et see võistlusel Giantsi vastu välja ei paneks oma täit võimet. O'Connell oli hiljuti Giantsile „ostetud“ ühelt Kalifornia klubilt 75.000 dollari (ligi 30 miljoni m.) eest ja tundis Philadelphia mehi Kaliforniast saadik. Philadelphia mees lükkas selle O'Connell'i kaudu tehtud katse tagasi ja teatas asjast oma klubi manager'ile. Viimane tegi kaebtuse ja asja ülekuulamise järele diskvalifitseeriti viibimatult mõlemad — Dolan ja O'Connell eluks ajaks.

On kare saatus 15.000 dollari (ligi 6 milj. m.) suuruse aasta-sissetuleku ja ül-

(Järg 5. leheküljel.)

SPORDI-, MÄNGU- JA VÕIMLEMISTARBED.

A.-S. BALTI SPORDIRIISTADEVABRIK
TARTUS.

Kontor: Tartu, Aurulaeva tän. 1, telefon 1-87.

Ladu: Tartu, RÜütli tän. 9, telefon 6-02.

Esitaja Tallinnas: o.-ü. „ESTO“,

∴ Tallinn, Pikk tän., 47, telefon 10-02. ∴

Maadlus.**Hooaja avamine pealinnas.****7 tunni 3 minuti jooksul 35 matshi.**

Kalevi rahvusvahelised maadlusvõistlused 15. ja 16. novembril kaotasid palju oma väärtusest ülesantud paremate Soome tööväe maadlejate puudumise tõttu. Võistlustele andsid rahvusvahelise ilme ainult 2 lätlast Riia Krausest — Steinbergs kergekaalus ja Baumans poolraskes kaalus. Esimene neist osutus üsna nõrga mehena ja sai kähku oma 2 tarvilist kaotust kätte, kuna teine, kaunifiguuriline Baumans, kes viimasel ajal märksa oma vormis on tõusnud, purematuks pähkliks vastava kaalu meestele jäi. Peab küll tähendama, et poolraskekaal meil seekord väga hõre oli ja ainult paremate meeste puudumine talle sarnase edu võimaldas.

Tugevamad kaalud võistlustel olid kerge ja keskkmaal, mis arvukamalt edustatud ja ka konkurentsilt pinevamad. Väli — Praksi matsh näit. ei teeks häbi ühelegi suurvõistlusele välismaal. Nimetatud 2 meest ja veel Kusnets ja Pohla olid võistluste paremad mehed. Teised ei ole jõudnud veel nähtavasti varase hooaja tõttu oma paremasse vormi tõusta.

Üksikud matshid näitasid järgmist:

Sulgkaal.

Eigi, Kalev — Antbak, Kalev, 0,23. Antbak on alles täielik algaja.

Eigi — Bolbatov, Kalev, 1.00. Ka Bolbatov näib täielikult treenerimatuna.

Bolbatov — Antbak II, 5.30. Antbak suudab kord Bolbatovi silda viia, kuid kaotab selle peale ka kohe.

1. Eigi, Kalev; 2. Bolbatov, Kalev; 3. Antbak II, Kalev.

Kergekaal.

Puna, Sport — Antbak I, Kalev, 3.40. Võitis puusaheitest.

Käpp, Kalev — Steinbergs, Riia Krause, paremusvõit. S. on vanakooliline maadleja ja suudab vastu panna ainult sellega, et K. käsa kinni hoiab ja võtteid ei lase teha.

Praks, Sport — Valler, Kalev, 2.40. Valler on debütant.

Väli, Sport — Horner, Kalev, 8.02. Horner on pea kogu võistluse sillas ja näitab haruldast sitkust.

Käpp — Puna, paremusvõit. Käpp suudab Puna paaril korral parterisse viia.

Steinbergs — Antbak I, 9.00.

Väli — Praks, paremusvõit. Võistluste pinevam ja kombinatsioonirikkam matsh. Ometigi suudab ta vilemeest Juksi niivõrd külmaks jätta, et see toolile istub ja ajalehte lugema hakkab. Peakohtunik teeb vilemehele märkuse, kuid see ei suuda huvitavat pala katkestada ja loeb edasi. Nüüd rõõvib peakohtunik talt vile ja asetab tema kohale uue mehe. Juks astub pealtvaatajate ridadesse ja loeb edasi. Võitmatu lugemiskirg!

Horner — Valler, 3.15.

Puna — Steinbergs, paremusvõit kestva parterishoidmise eest.

Praks — Käpp, paremusvõit. Et kaotust ära hoida, on Käpp sunnitud jalgade väledust tarvitama.

Väli — Puna, 0.24. Kass ja hiir.

Käpp — Horner, paremusvõit. Pinev

ja ühejõuline võistlus. Lisamaadluses saab Käpp Horneri kord silda viia.

1. Väli, Sport; 2. Praks, Sport; 3. Käpp, Kalev.

Keskkmaal.

Vill, Kalev — Grüünbaum, Kalev, paremusvõit. Grüünbaum, kes varemalt sulg- ja kergekaalus maadelnud, on liiga nõrk keskkaalul jaoks.

Kullisaar, Kalev — Mahoni, Sport, 16.10. Kullisaar ulatab Mahonile vaevalt õladeni. Mahoni käib alguses kõvasti peale, kuid prantsatab korruga K. salvavast võttest õladele.

Kusnets, Sport — Richter, Kalev, 7.20. Richter on naljatilgaks publikule, täis tsirkuse võtteid ja kriukaid, ei pelga isegi peale matshij uuesti matile kargamast ja musklid näitamast.

Mahoni — Grüünbaum, paremusvõit. Viib Grüünbaumi kord silda.

Kullisaar — Vill, paremusvõit. Rõpapas paar. Tagajärjeka võistluse asemel loopisid vastased üksteist nähtava heameelega üle mati ääre.

Kusnets — Vill, loobumisvõit.

Mahoni — Richter, 4.00. Richter on enne maadlust „kangelasteoga“ hakkama saanud — tervelt 3 karahvi vett ära joonud, siis külma pealetulekul 2 klaasi kuuma teed, kõrvaile hammustades 4 võileiba, 4 pirukat, 4 kooki ja et süda läageks ei lähaks, 2 tükki heeringat. Seda kõike hulga pealtvaatajate naerulagina saatel. Maadlusvõistlused ei kaotaks midagi selle läbi, kui sarnased tüübid edaspidi eemale jääksid.

Kusnets — Kullisaar, 5.00. Mõlemad „kallistavad“ üksteist hulga aega ettevaatlikult kunj Kusnets äkilise puusaheite teeb.

1. Kusnets, Sport; 2. Kullisaar, Kalev; 3. Mahoni, Sport.

Poolraskekaal.

Puhkur, Kalev — Moosberg, Kalev, paremusvõit. Igav pusimine.

Kraanberg, Sport — Rähk, Kalev, 5.05. Puusaheitest.

Baumans, Riia Krause — Puhkur, paremusvõit. Kumbki ei käinud parteris ega teinud võtteid. 3 + 3 minutit ei oleks üleliigne olnud.

Kraanberg — Moosberg, 2.51. Baumans — Rähk, paremusvõit. Algaja Rähki tubli vastupanek.

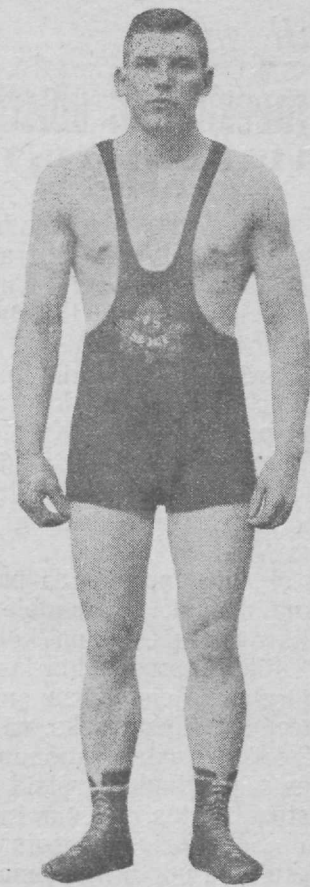
Kraanberg — Puhkur, 0.06. Võistluste kõige lühem matsh.

Baumans — Kraanberg, 2.40. Baumansi puusaheide ei näi küllalt puhast olevat, paistis üle jala sündivat, missugusel arvamisel ka üks kohtunik oli.

1. Baumans, Riia Krause; 2. Kraanberg, Sport; 3. Puhkur, Kalev.

Raskekaal.

Pohla, Sport — Kaltmann, Sport, paremusvõit. Kaltmann on maa sepp ja tuli võistlusele treenerimatult. Sellegi peale vaatamata attakeerib ta temperamentli-

Otto Pohla,

Eesti raskekaalu maadlusmeister, näitas Kalevi rahvusvahelistel läinud aastast paremat vormi ja on edaspidiseks lubav mees.

selt ja kärarikkalt Eesti meistrit Pohlat, kelle kohta olgu öeldud, et ta oma vormis tuntavalt on paranenud. Matshij lõpetades tähendas Kaltmann: „Hea trenn, kur...!“

Pohla — Teearu, Pärnu Tervis, 13.00. Teearu maadles liiga lahtiselt ja langes selle ohvriks.

Kaltmann — Teearu, paremusvõit. Võistlus algab kuumavereliste meeste kummaliste saltomortaalidega ja käib kogu kestvuse kõrge pinge all. Kaltmann murrab meelheitlikult, pillates vahetevahel mõni „kurat“ ja mõne muu vaga soovi. Paremus otsustab lisaaeg.

1. Pohla, Sport; 2. Kaltmann, Sport; 3. Teearu, Pärnu Tervis.

Võistluste korraldajate poolt olid välja pandud veel eriauhinnad sulg- ja kergekaalu ja kesk- ja poolraskekaalu võitjate vahel.

Viimase võitis hõlpsalt Kusnets, pikutades Baumansi ladusalt seljali juba 1.40-ga, kuna eelmise Eigile sai väikse skandaaliga. Eigi püüdis ikka matilt põgeneda ja Väli püüdis teda ikka alati tõugata. Viimasel minutil saab Väli Eigit võõvõtte, kuid altpoolt lubatud piiri ja heidab ta parterisse. Kohtunik ei pea seda õigeks ja käsib mõlemat ülesse tõusta. Kuigi võttel enesest otsustavat tähtsust ei ole, hakkab Väli selle järel lajutama ja lahkub demonstratiivselt matilt. Eigi omandab loomuliku auhinna.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tän. 2

Kõnetraat: 16-56, 21-78.

Mänguasjad, koolitarbed, süstad ja tõukekelgud.

Jalgpall.

Rootsi meeskonna võistlusreis. 2 viiki 1:1 Austria ja Tiroomi vastu.

9. nov. peeti Viinis maavõistlust Austria—Rootsi. See oli järjekorra pooiest kolmas. Esimene, mis peeti Viinis, lõppes 2:2 ja teine, läinudaastal Göteborgis, läks austrialastele kaduma 2:4.

Rootsi Pariisist omandatud tiitel „kolmas maailma turniiril“ oli kokku tõmmanud 45.000 pealtvaatajat. Kuid mäng tõi mõningat pettumust. Selle põhjuseks oli ka, et 2 Rootsi kuulsat forvardit Kaufeldt ja Rydell Austria raudteestreigi tõttu õigeaks ajaks Viini ei jõudnud.

Austria oli oma meeskonda pannud rea uusi internatsionaale. Vanadele ei olnud see meelitatav ja meeskonna kokkuseadja — Austria liidu kapteni pihta lasti pommpommi järele. Meisl lubas oma meeskonda paremuse tõenduseks välja panna igasuguse teise Austria koonduse vastu. Vanad, kes võidukindlad, võtsid selle rõõmuga vastu. Üllatus oli suur kui vanade meeskond Schafferiga eesotsas Meisli poolt kokku seatud meeskonnale täielikult 1:7 hävines. Meisl lõi kas selle järele tugevat poolehoidu.

Maavõistluse käik oli järgmine: 22. min. tehakse läbimurdnud Wessely'le foul. Austria heaks antakse penalty. Wessely toimetab selle püüdmatult sisse. 3. min. enne poolaja lõppu tasub parem sisemine Paulson vasaku ääre Kock'i heast söödust. See poolaja tagajärg 1:1 jäi lõpuseisuks. Teisel poolajal paranesid rootslased ja mäng oli tasakaalne. Väljapaistvat tööd võistlusel näitas Rootsi väravavaht Lindberg. Austrialaste parem mees oli parem äär Wessely. Vahekohtunik Slavik (Prantsuse) rahuldab mõlemaid pooli.

Teel Itaalia maavõistluseks Itaaliaga pidas Rootsi meeskond Austrias, Innsbruckis teise võistluse Tiroomi koondusmeeskonna vastu. Rootsil oli mängus küll varamehi, kuid resultaat 1:1, sama kui Austria vastu, tundub Rootsi kohta nõrgana.

Belgia — Prantsuse 3:0. Belglaste teenitud võit.

11. nov. peeti Brüsselis järjekorra poolt kaheksateistkümmes maavõistlus Belgia—Prantsuse. Seni peetud maavõistlustest on Belgia võitnud 9, Prantsuse 5 ja 3 korda on mängitud viiki. Belglaste suuremad võidud Prantsuse üle on olnud: 1905. a. 7:0 ja 1911. a. 7:1. Prantslaste suurem võit oli tänavuse aasta algul 2:0. Viimase 5 aasta maavõistlused on annud tagajärgi: 1919. a. 2:2, 1920. a. Prantsuse heaks 2:1, 1921. a. Belgia heaks 3:1, 1922. a. Prantsuse heaks 2:1, 1923. a. Belgia heaks 4:1. Viimasel viiel maavõistlusel on võitjaks tulnud see, kes oma kodu mänginud.

Nüüdsele 11. nov. matshile pani Prantsuse välja „võrsk“ meeskonna noorematest mängijatest. Vanad internatsionaalid asetati peale kevadist lüüasaamist Pariisis Uruguailt kõrvale. Lüüasaamist Uruguailt 1:5 tundsid prantslased enestele juba häbitavana ja ei ole oma jalgpallist kirjutades seda praegugi unustanud.

Sel kaheksa päeva eest peetud 18. Belgia—Prantsuse maavõistlusel said prantslased puhtalt 0:3 lüüa. Kuid mõlema maa lehed kirjutavad, et nii prantslased kui ka belglased näitasid nõrka mängu. L'Auto ütleb: „See oli Belgia vaene meeskond, kes lõi Prantsuse veel vaesemat meeskonda.“

Belgia on kaugel oma 1920. a. hülgajast, kus ta jalgpallimehed Antverpeni mängudel triumfeerisid. Prantslased kaebasid varemalt, et nende rahvusmeeskonnal puudub isamaaline vaimustus, kuna mänguklass olemas oli. Nüüd jäeti vanad kõrvale ja Belgia vastu esinenud meeskonnal oli nüüd vaimustust, kuid seekord puudus jälle klass. Prantslased küsivad: Kumb maksab enam? Vaimustus või mänguklass? Paremaks tuleb pidada nende ühendust, kuid selle läbiviimine on raske.

Mängukäik oli järgmine: Belglaste lahvilöögi järele saab nende parem äär Dries palli ja tsenderdab, kus tsentrihali Braine 6-e meetri pealt lööb Belgia heaks 1:0. See oli mängu esimesel minutil. Kogu poolaja on belglased täielikus ülekaalus. Prantsuse edurivi ainsam saavutus on mõnekordne ofsaidis olek. Kui prantslane Denis 30 mt. pealt püüab poolaja lõpul lööki teha, naerab kogu Belgia publik. Teise poole esimesel ja kuandal minutil teeb Belgia tsentr Despae 2:0 ja 3:0. On veel üks penalty belglaste heaks, mida Belgia tuntud nimega vasak äär Bastin latti löi. Kehv võistlus lõpeb M. R. Gelbord'i (Rootsi) lõpuvilega Belgia võiduks 3:0.

Inglise nädal.

London, 10. nov. („E. Spordilehe“ Inglise kirjasaatjalt). Olukord Inglise liiga võistlustel on läinud keerulisemaks, kuna praegu võimata on arvata, kes etteotsa pidama jääb. Notts County ja Birmingham, kes mängisid Londonis Arsenaliga ja Westham Unitedi vastu, võitsid mõlemad 1:0. Kolmas Londoni meeskond Tottenham Hotspurs võitis läinudaastast meistrit Huddersfield Town'i 2:1. See viimane meeskond püsis hulga aega tabeli eesotsas, kuid jäi kiirelt eshelonist maha ja okupeerib praegu 10-nda koha. Tottenhami'e oli nüüdne võit järjestikku kolmas võõral väljal.

Inglise amatöörid löid liri omi 3:2. Iirlased olid mängu viimasel 20-nel minutil, mil nad tegid oma 2 väravat, inglastele suurelt hädaohklikud. Inglise heaks tegid väravad esimesel poolal Gibbins (2) ja Hartley (1).

Inglise armee võitis Lõuna-Aafrikat kena partii järele 4:3. Armee juhtis juba 4:0, kuid siis tegid aafriklased 3 tükki vastu.

Uruguai püsib Lõuna-Ameerika meistrina.

Võistlused Lõuna-Ameerika jalgpallimeistri tiitli pärast on lõppenud Uruguai võiduga, kes 5 mängust võitis 4. Lõpuvõistlus Uruguai ja Argentiina vahel, mis peeti Montevideos, lõppes erakordselt sitke võistluse järel 0:0. Võistlusel said 3 mängijat vigastada. Parema mees väljal oli Argentiina väravavaht Tesorieri.

Kui argentiinlased kojusõiduks võõras-

temajast lahkusid, tekkis tänavaval lööming. See kujunes kuni laskmiseni. Üks mees tuli haigemajja saata.

Kolmandale kohale tuli Paraguay, neljandale Tshiili. Viimased kaks ei olnud finaaliaegse organisatsiooniga rahul ja loobusid osavõtmast peale võistlust korraldatud banketist.

Uruguai, tänavune Lõuna-Ameerika meister, oli selleks ka läinud aastal.

Lõuna-Aafrika esitusmeeskond

viibib praegu pikemal võistlusreisil Euroopas. Jalgpall on Lõuna-Aafrikas Inglise mõju all olles erakordselt kiirelt arenenud. Aafriklaste püüdeks oli koguda summat, mis neile võimaldaks Euroopa reisi, et sellel jõudu mõõta vana kontinenti paremate meeskondadega. Aafriklased teevad oma võistlusreisi kui tõsised amatörid, „gentlemen-player“, kes võistluste eest ei võta mitte Rapidiga ega Sparta süsteemis, vaid ainult otsekoheste kulude suurusel. Nii on aafriklased seni ise 1500 naelsterlingi (üle 2 milj. m.) välja annud.

Seni on aafriklased pidanud 15 võistlust, peajasjalikult Inglismaal, millest võitnud 11 ja kaotanud 4, väravate vahekorraga 61:23. Iseäranis mõjukas oli aafriklaste võit Aston Villa parema koosseisu üle 3:0.

Aafriklaste meeskond on suur 22 mängijat. Kogu turnee kestvusel on aafriklased ainult spordile elanud ja vaheta treenerinud. Nende meeskond on oma Euroopa reisi ajal märgatavalt tugevnenud. Aafriklastel on veel kümme võistlust ees, mille järele nad koju tagasi pööravad. Amsterdams 1928. a. tahavad aafriklased välja panna tugeva meeskonna.

Hels. JFK — Kiffen 6:1.

See võistlus 2 Helsingi meeskonna vahel oli üllatuslik, kuna JFK poolt võitu ja pealegi sarnast suurt oodata ei võidud. Nagu Suomen Urheilulehti tähendab, oli JFK seekordne saavutus tähelepanuväärne. JFK uued noored mängijad sulasid hästi kokku vana kaardiväe meestega. JFK vasaku ääre Äströmi kohta, kes mängis läinudaastal Tallinnas Soome—Eesti maavõistlusel, märgib leht, et kui Äström omaks pallivalitsemist, siis Soomes oleks „maailma parema ääreaajaja“ rootslasele Rudolf Kock'ile võrdne mees!

Poolajad mängul olid 3:0 ja 3:1 JFK heaks.

Saksa rahvusmeeskond,

kes 23. nov. Duisburgis võistleb Itaalia vastu, esineb järgmises koosseisus: Stuhlfaut; Müller, Kugler; Schmidt, Kalb, Hagen; Paulsen, Meisner, Herberger, Fleischmann, Höger. Kaitse on Nürnbergist ja Fürthist, kuna edurivis on 4 meest Mannheimist ja 1 Leipzigit.

TJK 2 — Nõmme Kalju 1

võistlesid sõprusmatshis pühapäeval Spordi väljal. TJK noored pallimehed suutsid ootustest paremat mängu pakkuda ja võistlust oma kasuks lõpetada. Esimene poolaeg oli seis 2:0 ja kogu mäng 2:1 TJK eduks.

Nõmme Kalju oli kõvendatud Spordi ajaaja Kihlefeltiga ja TJK teine meeskond esimesest meeskonnast Silbergi ja Kilmbergiga.

Nädal baseballi palavikku.

World Series'i lõpuvõistlus Washingtonis.

(2. lehekülje järg.)

dise populaarsuse järele järsku langeda miskiiks. Kuid et baseball Ühisriikides oma tähtsuses ei kaotaks, siis on selleks sarnaseid valjusid abinõusid tarvitatud.

Aastal 1919 tuli Chicagos ette praegusele pea sarnane juhus, kus välja tõugati Black Socks'i (Musta Säärte) 3 esimese klassi mängijat, kes nüüd mööda saadavad raudtee vaguni saatjana, kojavahina ja väikse restoraani pidajana tagasihoidlikku elu.

Giants võitis oma liiga meistri nime Philadelphia vastu ka ilma altkäemaksuta ja sõitis Washingtoni, kus algas ilma meistri finaali — World Series.

Natsionaalide triumf Hiiglaste üle.

World Series'i alguseks kongressi linnas Washingtonis sealsete Natsionaalide ja New-Yorgi Hiiglaste vahel oli kõik valmis.

Meie olude kohta võetult olid pääsetähed võistlustele kallid: Pääsetäht 7-e päeva kohta maksis 5—100 dollari (2.000 kuni 40.000 mrk.). Nõudmine pääsetähete järele oli äärmiselt rohke ja nad olid kuu aega ette müüdnud. Tekkisid sahkerdajad, kes piletist nõudsid 200 dollari (ligi 80.000 m.)! Sarnaste meeste vastu asus võitlusele politsei.

New-Yorgi kodanikud olid oma meeskonna käekäigust pööraseni ärevil. New-Yorgi magasinide ees olid väljas enormid raadioaparaadid ja teadete tabelid, mis Washingtonis peetava heitluse käiku New-Yorgile momentaalselt teatavaks tegid. Ajalehtede toimetuste hooned olid kui allikad, mida teadetejanused tihedada pea pea kõrval seisva massina piirasid.

Ajalehtede hoonete ees olid välja pandud suured skemaatilised mänguväljad, millel pall siia ja sinna rändas, nagu moment varem Washingtonis. Raadio häälekõvendajad seadsid inimesi teadvusesse mängufaaside kohta, kuna toimetustihked hiigla megafoni kaudu andsid ekstra seletusi, mida pinevusega jälgiti.

Selle tänavuse World Series'i võistluskaik oli järgmine:

4. okt. Giants 4 p., Nationals 3 p.; võistlus kestis 12 inningit.

5. okt. Nationals 4, Giants 3.

6. okt. Giants 6, Nationals 4.

7. okt. Nationals 7, Giants 4.

8. okt. Giants 6, Nationals 2.

9. okt. Nationals 2, Giants 1.

6 päeva ja 6 mängu oli läbi, millest kumbki oli võitnud 3. Viimane — 7. päev ja 7. mäng pidi seega olema otsustav ja määrama tänavuse ilma meistri tiitli ja ühes sellega baseballi suurima trofee — vimpellipu (pennant'i) saatus.

Finaalmatshile Washingtonis ilmus Valgest Majast pealtvaatajate ridadesse Ühisriikide president ühes Mrs. Coolidge'iga.

Mängu normaalkestvus — 9 inningit mööduks pöörase võitluse järele punktide viigi seisuga 3:3. Lisainningitel tuli mäng otsustada. Pinevus tõusis ülimalt.

Selles lõpufaasis panid end maksma Nat-

Ameerika baseballimehed võistlusreisil Euroopas.

Londonis peetud matshilt New-Yorgi Giants'i ja Chicago White Sox'i vahel. Vasakul: mängu „soomustatud“ kohtunik, tema ees catcher ja edasi striker.

sionaalide suurmängijad. Juba 18 aastat baseballi mänginud Walter Johnson oli Natsionaalide võidu üheks suuremaks põhjuseks. Tema näitas Natsionaalide pitcherina (lööjale palli etteviskajana) kunstirikkamat mängu. Johnsonist Hiiglastele ettevisatud pallid tegid sarnast kummallist lendu, tiirlesid paiguti hullukstegeva vindiga ja lendasid äkki noolena, nii et Hiiglastel viimasel neljal inningil ei pääsenud ühelegi löögile.

Siis tuli löök Natsionaalide kätte. See oli 12-ndal inningil. Strikeriks (lööjaks) asub Earl Mc Neely, löök tuleb keerulise etteviske peale vaatamata täielik ja Natsionaalide mees jõuab kodubase'i tuues võidu punkti. Esimest korda on Washington võiduga 4:3 New-Yorgi hegemoonia murdnud.

Kongressilinna võidujoo- vastus.

Washington oli võitnud! Võidujoovastus näis olevat ääretu. Publik tungis väljale, et lähedalt näha, puudutada ja kätel kanda võidu kangelasit. Walter Johnson oli Natsionaalide võidu peakangelane, kuid tema kõrval olid suurmängijad, nagu Earl Mc Neely ja Raymond Harris. Viimase kohta kirjutab The Washington Post: „Lõvi süda, juhi hing, sündinud mängija ergud, diplomaadi takt, meistri aju ja suure võitleja julgus.“

Ühisriikide presidendi kohta kirjutab sama leht, et võitlus pakkus presidendile vaimustavat elamust, mis tuleb ainult kord elus.

Washington oli võidust hullustustlikus rõõmus. Linn oli kui karnevaal. Rahvahulgad voogasid mööda linna ja tänavad olid valged konfetti lumest. Joovastuses kodanikud käristasid ajalehti ja pildusid nende tükke majade akendest alla rahvahulka. See oli võidu „lumitorm“.

Eesti Washingtonis asuva saatkonna

liige kirjutab kirjas E. Spordilehele selle võidu pühitsemise kohta järgmist: „Õhutul oli „hullustuse“ tuju suur: kõik inimesed tänavatel, puhuvad pasunaid ja vilesid; autode müra ja vileid kostsid üle kõige. Sellele sarnast manifesteerimist nägin peales suure ilmasõja lõppu sõjariistade vaherahu allakirjutamise järele.“

Pealtvaatajaid World Series'i 7-mel mängul oli kokku 283.695. Sisse-tulek 1.093.104 dollarit (üle 400 milj. m.). Iga Washingtoni mängija sai 5.730 dollarit (2 milj. m. ümber), iga New-Yorgi mängija 3.820 dollarit.

Hiiglaste Euroopas.

Peale World Series'i lõppu võitis Giantsi (Hiiglaste) meeskond ühes Chicago White Socks'i (Valgete Säärte) meeskonnaga ette võistlusreisi Euroopa, et Vanailma tutvustada baseballiga. Võistlustel Londonis, kus Giants võitis White Socks'i 8:5, oli pealtvaatajate seas inglise kuningapaar ja Walesi prints. Viimati võistlesid meeskonnad Pariisis, kus sel puhul alus pandi Prantsuse baseballi liidule.

Sportlased leiavad kõige kohasemat
kehakinnitust

E. S. S. „Kalevi“ einelauas.

Maitserikkad ja toitvad lõuna- ja õhtusöögid,
puhas valmistus ja odavad hinnad.

Austusega

ökonom V. PEEDO.

Amsterdami olümpiaad.**Uued kavad.**

Rahvusvahelise olümpia komitee täidesaatev komisjon pidas 4.—6. nov. oma istangut Shveitsis, Lausanne'is. Istangust võtsid osa parun de Coubertin (rahvusvah. olümpia kom. president), parun de Blonay (Shveits), comte Baillet-Latour (Belgia), J. S. Edström (Rootsi), markii de Polignac (Prantsuse) ja kindral Kentish (Suur-Briti). See oli komisjoni esimene koosolek peale Pariisi mängu. Komisjon leidis edaspidiste mängude jaoks otstarbekohaseks võistluskoha uniteedi, s. o., et kõik võistlusalaad peetakse ühes kohas. Pariisis olid võistluste pidamise kohad üksikute alade järele laiali mööda suurt Pariisi ja selle ümbruskonda.

Edasi tunnistati tarvilikuks mängude kestvuse lühendamise. Võistlused kõigil olümpia spordialadel kavatakse tulevastel mängudel läbi viia 2 nädalaga. Sellest on eraldatud talispordi võistlused, mis peetakse muudest võistlustest lahus. Kuna Hollandi ainult uisutust harrastab ja talispordi võistluste läbiviimine Hollandi ilmastiku tõttu võimatu, siis peetakse talivõistlused mujal. Arvatavasti peetakse 1928. a. mängude talivõistlused Shveitsis.

Jalgpalli kohta on kavandatud, et peetakse rahvaste gruppide eelvõistlused, mille võitjate vahelised võistlused peetakse siis üldises olümpiaaadi kavas. See küsimus otsustatakse märtsis.

Võistlusalaade kokkutõmbamise kohta on kava, et olümpia võistlusi peetakse aladel, millest mängudel osa võtab vähemalt 6 rahvast.

Üheks raskemaks punktiks on amatöörismi küsimus. Tulevad otsustada küsimused, kas võib üks atleet olla amatöör ühes spordialas ja professionaal teises, samuti kas võib amatööratleet saada tasu võistluste tõttu kaotatud aja eest, kas võib mängija, kes olnud professionaal, uuesti saada amatööriks? Küsimused amatöörismi mõiste selgitamise kohta asetatakse seisukoha võtmiseks kõigi rahvaste olümpia komiteedele ja rahvusvahelistele spordiliitudele.

Pariisi mängudel ette tulnud intsidentide kohta, nagu poksis ja muus, on komisjoni nõudmine, et vastavate alade rahvusvahelised liidud neis küsimustes oma otsused teeks spordi idee ja vaimu kaitsmiseks.

Leedu kiri.**Kovas Leedu jalgpallimeister.**

3. Eesti—Leedu maavõistluse tähtpäev kindlaks määratud.

Viini Hakoah tuleb Leetu.

Kaunas, 15. nov. („E. Spordilehe“ Leedu kaastööliselt). November algas Ida-Preisi meeskonna **Eidtkuhneni Osti külla tulekuga** Kaunasesse. See meeskond oli varematal aastatel Kaunase klubidele suureks ja enamalt jaolt ülevõimsaks konkurendiks. **Käesoleval aastal on Leedu jalgpalliklass kahtlematult tõusnud** ja kaunalased said Ost'iga nüüd kergelt hakkama. **LFLS võitis Ost'i 4:0 (3:0) ja KSK järgmisel päeval 5:0 (3:0).**

Leedu esivõistluste finaali Klaipeda meistri ja Kaunase meistri vahel oli 9. nov. Kaunases. Klaipeda meistermeeskonnaks tuli **Memeler Sportverein**, kuna Eestis oma mängijate poolest enamtuntud Spielvereinigung Memel on diskvalifitseeritud liidu loata võistlemise eest Saksa maal. Sportverein ei näidanud sarnast mängu, mida oleks võinud oodata Spielvereinigungilt. Kovas oli küll ülekaalus, kuid mängis nõrgalt. Takistas ka välja väga halb seisukord. Kovas tegi väravad 8. ja 19. minutil ja lõpetas poolaja 2:0. Teisel poolel 57. min. saavutas Sportverein kolmekordse järjestikku pealelõõmise järele värava. **Lõpuseis 2:1 Kovase heaks, millega Kovas tuli Leedu 1924 a. jalgpallimeistriks.**

Meistermeeskonna Kovas'e koosseis: Baltshiuas — Janushauskas, Venzlavitshius — Banevitshius, Shukauskas, Rakickas — Migutshauskas, Sabaliauskas, Zebrauskas, Shurkus, Dambrauskas.

Kohtunik finaali oli S. Garbatshauskas (KSK).

Kaunases ollakse väga rahul, et meistrititel Kaunase meeskonna kätte jäi.

Kergejõustik.**Soome paremad saavutused tänavu.**

100 m tr. — 1. R. Halme 10,6; 2. J. Helle 10,8; 3. A. Husgafvel 11,0. Kümne parema mehe keskmine saavutus 11,0.

200 m tr. — 1. E. Vilén 22,2; 2. H. Drisin 22,4; 3. A. Husgafvel 22,5. 10 parema keskmine saavutus 22,66.

400 m tr. — 1. E. Vilén 49,6; 2. E. Virta 49,9; 3. E. Aström 51,5. 10 parema keskmine saavutus 51,44.

800 m tr. — 1. N. Järvelä 1,57,8; 2. F. Hildén 1,57,9; 3. A. Peussa 1,58,0. 10 parema keskmine saavutus 1,59,3.

1500 m tr. — 1. P. Nurmi 3,52,6; 2. F. Liewendahl 4,00,3; 3. A. Peussa 4,00,6; 10 parema keskmine saavutus 4,02,1.

3000 m tr. — 1. P. Nurmi 8,32,6; 2. V. Ritola 8,40,7; 3. E. Katz 8,45,4. 10 parema keskmine saavutus 8,50,1.

5000 m tr. — 1. P. Nurmi 14,28,2; 2. V. Ritola 14,31,6; 3. Y. Jokela 15,08,3. 10 parema keskmine saavutus 15,12,1.

10.000 m tr. — 1. P. Nurmi 30,06,1; 2. V. Ritola 30,23,2; 3. E. Berg 31,43,0. 10 parema keskmine saavutus 32,03,2.

110 m tr. tõkkeid — 1. E. Vilén 16,0; 2. A. Huusari 16,6; 3. V. Kääriäinen 16,9.

Esimesesse klassi ülemineku pärast võistlesid II klassi võitja LDS (Leedu jalgratta selts) ja 1. klassis viimasel kohal olev Makkabi. Viimane võistles 4 varamehega ja võitis selle peale vaatamata kergelt 4:0 (3:0). Nii jääb **Makkabi edasi esimesesse ja LDS teise klassi.**

Viimastel päevadel on Kaunases suur sensatsioon. Kaunase Makkabi mehed on joovastuses. Nimelt kutsus **Kaunase Makkabi omale tulevaks hooajaks külla kuulsat Viini Hakoah meeskonda. Viimane nõuab 2 võistluse eest Kaunases 2.000 dollarit (750.000 m. ümber).** Makkabi on nõus neil tingimistel Hakoah'ga kontrakti tegema. Kaunase teiste seltside poolt kõneldakse Makkabile, et nad sarnastel tingimistel Hakoah't vastu võttes sisse kukuvad. Makkabi mehed kinnitavad selle vastu, et kõik juudid (Kaunases on neid 40.000 ümber!) võistlusele tulevad ja pääsetähed mõned nädalad ette ära müüakse. Esimene match Hakoah'ile oleks Makkabi'ga ja teine KSK — Makkabi koondusega.

Peale selle on **Berliini praeguse parema meeskonna BSC — Hertha'ga tehtud lepe**, et see Kaunasesse võistlema tuleks.

Jalgpalli maavõistluste alal on Leedul kõige vanemad suhted Eestiga. Eeloleval aastal võtab Leedu Eesti rahvusmeeskonna Leedus vastu 3. maavõistluseks Eesti-Lietuva. Leedu jalgpalliliit on oma istangul **Eesti-Leedu kolmanda maavõistluse tähtajaks otsustanud Eesti liidule ette panna pühap. 28. juuni 1925 a., kuna 2. linnavõistlus Tallinn-Kaunas peetakse 29. juulil.**

400 m tr. tõkkeid — 1. E. Vilén 53,9; 2. N. Mattila 57,0; 3. M. Jukola 57,5.

Kaugushüpe — 1. V. Tuulos 7,07; 2. E. Lehtonen 6,98; 3. H. Lahtinen 6,89,5. 10 parema keskmine saavutus 6,85,66.

Kõrgushüpe — 1. A. Vahlstedt 1,89; 2. U. Kekkonen 1,85; 3. J. Etholen 1,83. 10 parema keskmine saavutus 1,79,35.

Teivashüpe — 1. Y. Helander 3,60; 2. J. Nikander 3,60; 3. E. Vuorela 3,50. 10 parema keskmine saavutus 3,45.

Kolmikshüpe — 1. V. Tuulos 15,37; 2. V. Rainio 15,01; 3. E. Järvinen 14,20,5. 10 parema keskmine saavutus 14,15.

Kuulitõuge — 1. V. Pörhöla 14,59; 2. H. Torpo 14,50; 3. E. Niklander 14,26. 10 parema keskmine saavutus 13,91,8.

Kettaheide — 1. A. Taipale 47,65; 2. V. Niittymaa 44,95; 3. H. Torpo 44,77. 10 parema keskmine saavutus 43,51,5.

Odaviske — 1. Y. Ekqvist 65,33; 2. J. Myyrä 63,17; 3. V. Rinne 59,70. 10 parema keskmine saavutus 59,88,3.

Vasaraheide — 1. E. Eriksson 48,74; 2. P. Hildén 44,14; 3. J. Laiho 42,95. 10 parema keskmine saavutus 41,73,8.

Raskuseheide — 1. E. Eriksson 10,34; 2. J. P. Pettersson 10,26,5; 3. G. Hannula 10,23. 10 parema keskmine saavutus 9,25,5.

Spordiäri**Resev-Resel**Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.**Soovib oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.****Hinnakirjad tasuta.**

Spearow purustanud Hoffi ilmerekordi.

Ameeriklane Robert Spearow, kes Pariisis halva õnne tõttu teivashüppes kuuendana tagajärjega 3.75 platseeris, on Tokios korraldatud suurte rahvusvahelistel võistlustel püstitanud uue ilmarekordi tagajärjega 4.22, parandades seega läinud aastal norralase Charles Hoffi poolt Kopenhaagenis seatud tagajärge 1 tsendiga.

Hoff ise ei ole tänavu jala vigastamise tõttu kevadel, suutnud teivashüppet treenerida ja on vaid sügisel selle treeninguga algust teinud. Tema tänavune parim tagajärg on 3.85. Nagu aga nüüd kuulda, ei taha Hoff nii kergesti ilmameistri nimest loobuda ja kavatses võistlustele Ameerikasse sõita, kus ta Spearow'ga kokku puutub. Ameeriklaste poolt ettenähtud võistluspäev on 27. jaanuar New-Yorgis.

Sport Türgimaal.

Türgi sportlastest tunneb meie publik otsekoheselt Türgi jalgpallimehi, kes juunis külastasid Tallinnat. Türklased olid oma põhjamaade võistlusreisil, mis ulatas Rootsist Soome, sealt Eesti ja siit edasi Lähti õige võidukad. Tagant järele võiks nüüd seekordsele „türklaste sissetungile“ juure lisada, et türklastele reis läks tugevalt õnne tähe all. Juba palju suuremalt küsitav on, kas türklased oma uuel reisil Rootsi, Soome ja Lähti, Eestit kõrvale jättes, sarnaseid võite veel saavutaks. Nende võidud olid siis Stokholmi üle 2:1, Soome üle 4:2, Eesti üle 4:1 (1:1) ja Läti üle 3:1.

Türgi poolkuu jalgpallist on aga tuntavalt järel nende kergejõustik ja see ei pea vastu võrdlusele meie kergejõustikuga.

26. okt. S. C. Pera poolt Konstantinoopolis korraldatud võistlustel saavutatud tagajärjed näitavad järgmist: 100 mt. Vaisamakis 11,4. — 200' mt. Jaffe 25,0. — 400 mt. Valsamakis 56,2. — 800 mt. Curdian 2.14,2. — 1500 mt. Benglion 4.19,2. — 5000 mt. Sofianos 17.36,8. — Kõrgus Yavrecyon 1,56. — Kaugus Jaffe 5,93. — Teivas Sossopulos 2,77. — Ketas Veicoglu 30,95. — Oda Muratoglu 40,44. — Kuul Kanghelidis 10,26.

Väsimatu käija.

Mark All, Inglise vana käija, on asunud oma viimase 160 kilomeetri kallale. Asjalugu on nimelt järgmine: Aastal 1900 vedas Mark All kihla summa peale, mis võrdub 6 miljonile E. margale, et ta 24 aasta jooksul ära käib 350.000 Inglise miili (560.000 km. ümber). Kui Mark All oma pikka käiku alustas, oli ta 72 aastat vana, praegu on väsimatu mehel 96 aastat turjal.

Suvel magab Mark All vabas õhus, kuna talle see enam meeldib, kui puhkus kinnises ruumis. All, kes elukutse poolest laevainsener, ei ole nõus oma võitlust kilomeetrite hulga jätkma, olgugi, et ta ise väsimuse üle kaebab. Ta on läbi käinud 150 paari saapaid, mis talle kõik on valmistatud üks ta raudse tahtejõu imetlajatest.

Malenurk.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 1, 19. novembril 1924. a.

Tuleb tervitada, et E. Spordilehe toimetus on avanud oma veerud malele. Male on omalt sisult ja iseloomult samasugune sport, kui teisedki mitmesugused spordialad. Sellest on üldiselt aru saadud. Viimased olümpia mängud sisaldasid omal kavas ka malevõistlust — turniiri, mis kujunes hülgasaavutuseks meie maabritele — lätlastele. Heitluses, kus oli koos 54 paremat mängijat 18 riigist, võtsid nad oma edustajate Mattison'i ja Apscheneek'i läbi kaks esimest kohta omale, jättes enesest maha niisuguseid tuntud nimesid, nagu Eurve, Colle, Johner, Golmayo jne., kes varemalt eduga rahvusvahelistel võistlustel esinenud.

Kahjuks puudusid selles olümpia võistluses Eesti edustajad, mille põhjuseks hiline teadaasaamine ja aineiline kitsikus.

Tulevikus tuleb püüda, et ka Eesti maletajad olümpia mängudelt ei puuduks. Selleks tuleb aegsasti ettevalmistustega peale hakata ja üks peamistest sihtidest on see ka E. Spordilehe malenurgal.

Teated.

Tallinn. Praegu on käimas ja lõpule jõudmas turniir Tallinna meistri nime peale. Neid turniire on peetud 1921. aastast peale, kusjuures meistriteks tulid: 1921. a. — dr. Brashe, 1922. a. — Israel ja 1923. a. — ins. Germann. Käesoleval turniiril veab praegu J. Türn, järgnevad Israel ja Raudvere, kellel kummalgi 2 kaotust. Üksikasjaline seis selgub järgnevast tabelist:

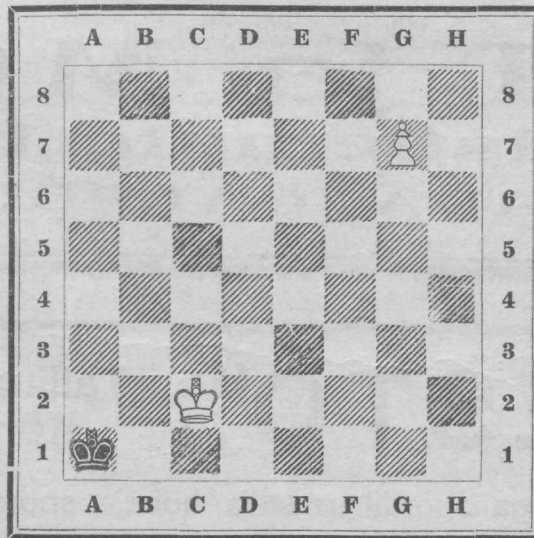
1. Türn	7 võitu,	0 kaotust
2. Israel	7 „	2 „
3. Raudvere	6 „	2 „
4. Friedemann	6 „	3 „
5. Nedsvezki	4 „	3 „
6. Kaegbein	3 „	5 „
7. Karukäpp	2 „	4 „
8. Sakovski	2 „	4 „
9. Vittlich	2 „	6 „
10. Sepp	2 „	7 „
11. Kerup	1 „	6 „

Iseloomulik on selle juures, et seni lõpetatud 42 mängust ükski pole viigiga lõppenud. See oleb kahest tegurist: esiteks on mängijate tugevus suuresti erinev, sest tänavu on teise klassi mängijatele lubatud osa võtta, teiseks kutsuvad mängijad teravaid mänguseise välja, et sorges vees võidushansse püüda, mis väga tihti „kaotusshansiks“ kujuneb.

Kahjatseda tuleb, et mitu tugevamat mängijat, nagu Eesti meister Rinne, Tallinna meistrid ins. Germann, dr. Brashe ja Kuskov on takistatud turniirist osa võtta.

Ülesanne nr. 1.

Must.

Valge.

Valge: K e2, E (ttur) g7 (2 malendit);
Must: K a1 (1 malend).

Kadu (matt) 2 käiguga.

Algame ülaloleva väiksema ülesandega selleks, et ka algajatele võimaldada lahendamist. Lahendajate nimed avaldatakse.

Mäng nr. 1.

Mängitud 9. nov. 1924 Tallinna turniiris.

Valge: Vittlich Must: Israel

1. d2 — d4	d7 — d5
2. e2 — e4	e7 — e5

See kahikäik loetakse praegusel ajal alaväärtseliseks. Siin avaldub tung teravalt mängida, millest jutt Tallinna teadete all.

3. d4 : e5	d5 — d4
4. Rg1 — f3	R b8 — c6
5. R b1 — d2	O f8 — b4

Siin on tehtud f6 ja ka Og4.

6. a2 — a3	

Tuli g3 arvesse võtta.

6. . . .	O b4 : d2 +
7. L d1 : d2	O e8 — g4
8. L d2 — f4	

Valge püüab võidetud etturit kinni hoida, kuid see ei ole teostatav.

8. . . .	O g4 : f3
9. g2 : f3	L d8 — e7
10. L f4 — g3	

Siin oli tähelepanuväärt Oh3, takistades pikka vangerdust ja võimaldades oma lühikese vangerduse.

10. . . .	R c6 : e5

Julge vankri kahing.

11. L g3 : g7	O — O — O
12. L g7 : h8	f7 — f6

Paneb vaenlase lipule kõik taganemisteed kinni ning ähvardab kahe käiguga ta hävitada.

13. O f1 — h3 +	K e8 — b8
14. O h3 — f5	

Ainuke käik, mis päästab lipu, sest nüüd avaneb põgenemiseks h7-ruut.

14. . . .	d4 — d3!
15. O c1 — e3	d3 — d2 +!

Must mängib väga jõurikkalt.

16. K e1 — d1	R e5 : c4
17. O e3 — d4	

Siin päästis mängu Od3!

17. . . .	L e7 — d6
18. O d4 — c3	L d6 — b6
19. V h1 — f1 ??	

Od3 oli palju parem. Nüüd on aga valge kadunud.

19. . . .	L b6 : f2
20. K d1 — e2	R c4 — e3 +
21. K c2 — b3	L f2 : e2
22. O f5 — e6	R e3 : f1
23. V a1 : f1	L e2 : e6 +
24. K b3 — c2	L e6 — f5 +
25. K c2 — b3	L f5 — b5 +

Annab alla.

Mõtlemisaeg:

1 tund 15 min. 1 tund 32 min.

Paremad tarvisminevad

jalanõud

on saadaval

O. Kirusk'i kaupluses,

D. Karja tä. 5, Tallinnas.

Meeskonna kokkuseadmine rahvahäätuse läbi.

Dresdenis peetakse linna kahe kombineeritud meeskonna vahel jalgpalli võistlust, mille järele kokku seatakse Dresdeni linnameeskond Leipzigi vastu. Meeskonna kokkuseadmine sünnib kõige demokraatlikumal, kuid originaalsel teel. Iga katsevõistluse pealtvaataja saab hääletusedeli, millele ta katsevõistluse järele märgib oma poolt soovitavaks peetava koosseisu. Hääletuse tagajärjed määravad siis meeskonna lõpuliku koosseisu.

Poksijad näitlejate vastu.

Londonis peeti Arsenalil väljal jalgpalli võistlust inglise poksijate ja Londoni teatrimeeskonna vahel. Poksijate meeskonnas mängisid kaasa paljud ringi kuulsused: Joe Bloomfield, olümpia võitja Harry Mallin, seersant Harris, kuna keskformajaks oli Bombardier Wells.

Mängu algloogi tegi kuulus inglise aktriss Evelyn Lage. Võistlus lõppes mõlemalt poolt värvateta. Sissetulek läks heategevaks otstarbeks.

Prantsuse teine meeskond mängis Luksemburgi vastu 11. nov. Pariisis 3:3. Luksemburgi mehed olid esimesel poolal võidus 3:0. Teise poolal algul said prantslased esimese värava penaltyst, tegid teise ja seadsid kolmandaga tasakaalu 5 min. enne lõppu.

Tottenham Hotspurs on Oxfordi ülikooli meeskonda võitnud 2:1.

Saksa karikamängud on annud järgmisi tagajärgi: Mannheimis Lõuna-Saksa — Berliin 7:2 (4:0), Kielis Põhja-Saksa — Öhtu-Saksa 3:2 (3:1). — Linnavõistlus Kiel — Bremen 4:2.

Lõuna-Ameerika riigid tahavad 1928. a. Amsterdamis mängude jalgpalli turniirile kõik oma meeskonnad välja panna. Argentiina, Uruguai, Brasiilia, Paraguai ja isegi Tshiili ja Peru on selleks ettevalmistustega juba alganud.

Rugby edu Prantsusmaal näitab, et Prantsuse rugby liidus oli 1920. a. 230 klubi 32.000 registreeritud mängijaga ja nüüd, 1924. a. 1.240 klubi 68.000 registreeritud mängijaga.

Pürsten, Berliini Komet'ist, on uuesti parandanud Saksa 20 km. jooksu rekordi. Ta nüüdne uus saavutus Leipzigis oli 1 t. 9 min. 6 sek. Tunnis kattis ta 17,697 km.

Pikamaakäija Linder, Shveits, on 178 km. 200 mt. pika maa Zürichis ja Lausanne'i vahel käinud 24 tunniga.

Pavesi, Itaalia olümpia mees, on võitnud käimise võistluse Milano—Antegnate. 53 km. 600 mt. pika võistlusmaa kattis ta 5 tunniga.

Hügla staadioni omab praegu Ühisriikide Ohio osariigi ülikool, mis on üks toredamatest kogu Ameerikas. Uus staadion, mis nüüd peaaegu valmis, on maksimaalselt 1.500.000 dollarit (600 miljoni E. m. ümber). Staadionis on jalgpalli- ja baseballivälja, suurepäralised jooksurajad ja 4 harjutusvälja jalgpalli jaoks, mis teiste ülikoolide võistlusväljadega võivad võistelda. Peale selle on staadioni juures golfi ja tennise platsid ja halbade ilmade puhuks saalid.

Kõrgesse klassi kuuluvaks

jalgpallimeheks

võib tõusta ainult see, kes järjekindlalt sööb šokolaadi

Rätsepatarvete kauplus

Tallinnas. Suur Karja tän. nr. 10, telef. 974.

Juhin tähelepanu, et on kohale jõudnud:

latsi siid, lasting serge.

Peale selle soovitan ladust

ülrikonna- ja palituriit.

Nööpe igas suuruses, haake

::: ja snalle jne. :::

Müük suurel ja väiksel arvul.

Aupaklikult

S. S. Orloff.

Saku õlletehas A.-S.

soovitab oma

ÕLUT ja MÕDU

tuntud võistlemata headuses.

SAADA IGALPOOL.

O.-ü. „ESTO“

Tallinnas, Pikk t. 47.

Kõnetraat 10-02.

Ainult o.-ü. „ESTOST“ ostab iga spordiharrastaja hooaja sporditarbeid. Hinnad mõõdukad.

Kõige austusega **O.-ü. „ESTO“.**